

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/96. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnističnem mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1'20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4'50, mesečno K 1'50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnništvo je na Miklošičevi cesti št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnističnemu. Ne-frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Reorganizacija narodno-napredne stranke?

Dogodki preteklih tednov so zopet enkrat dokazali, kako globoke reorganizacije je potrebna narodno-napredna stranka, če hoče odbijati napade nemštva in klerikalizma uspešno od našega naroda. Pokazalo se ni le, da v stranki ni edinstva, pokazale se niso le grde osebne golote, ampak doglano se je, da je organizacija stranke tako zanemarjena, da je res žalostno. Izvrševalni odbor šteje le par članov, vsi drugi so izstopili. V najvažnejših zadevah ostane izvrševalni odbor ne vprašan in ima odločati, ko že ni nič več odlašati, in ko odloči, pa sklene n. pr. občinski svet drugače. Kakšna ironija!

Končno se je sklical odbor zaupnih mož, ki sestaja iz 30 po shodu zaupnikov izvoljenih gospodov, iz naprednih deželnih poslancev ter predsednikov onih naprednih političnih društev, ki žive in ne spe. Te točke strankinega štatuta se mora tudi pri vabilih upoštevati!

Mi nismo mej onimi, ki take zaupniške shode smatrajo za nekaj povsem in edino formalnega, za „prikimovališča“, kakor se je izrazil neki dovipen zaupnik. Vendar nismo taki, da bi „justament“ pobijali in vse zanikali, ne, mi hočemo delo, da, tudi končno delo. Osebnosti nismo, in če proti kateri osebi nastopimo neizprosno, tega ne storimo radi športa, ampak ker uvidimo, da je mej naprednim volilstvom tako nepriljubljena in sovražna, da je živa duša ne mara in jo treba žrtvovati, ker je to absoluten pogoj napredka in se s tem stotine ljudi pritegne, ki so stali na strani le radi utemeljenih pomislekov proti tej osebi.

V tem in bodočih člankih odpiramo debato o reorganizaciji stranke, ker je dobro, da se pred 25. septembrom, ko ima biti shod odbora zaupnikov tudi v javnosti čuje razne glasove. Drage volje so predali našega lista nasvetom zastopnikov posameznih stanov in drugim naprednjakom odprti.

Danes se hočemo na kratko baviti s sestavo izvrševalnega odbora. Hudomušni, kakor smo pri „Jutru“, smo že enkrat imenovali izvrševalni odbor nekako advokatsko ali dohtarsko zbornico, saj so v dosedanjem izvrševalnem odboru menda sedeli skoro sami advokati. Bog varuj, da bi mi odvetnikom odrejali poklica za politiko. Nasprotno, oni so prosti in lahko javno nastopajo, a preveč na kupu jih le ni dobro videti, in drugi stanovi se kar poizgube mej njihovimi cilindri.

Mi smo na tem stališču, da morajo biti tudi v izvrševalnem odboru zastopani vsi stanovi, ki hočejo biti v narodno-napredni stranki. Tudi ne sme manjkati obrtnika, ne uradnika, ne delavca in tudi ne moža, ki za-

stopa interese naprednih kmetov. Odkimali bodo oni, češ, da potem bodo v izvrševalnem odboru premalo „akademični“ možje. Mi pa pravimo: proč s frakarijo iz narodno-napredne stranke! Mi poznamo tudi mej dohtarji strašanske kimovce, ki kolebajo na vse strani in nimajo niti enega kvadratmilimetra svojega mnenja, svojih misli. Trobentajo, kar jim v ušesa zapiskaš in pojo, kakor jim navije tisti, ki se ga boje. Kaj je dobro za našo stranko, to vedo zastopniki uradništva, obrtništva, delavstva in seveda tudi učiteljstva včasih boljše, kakor visoki politiki, ki od same učnosti vsak dan par pristašev narodno-napredne stranke odbijejo ali pa zataje. Nam ni treba tako visoke politike, pogajanj z vlado itd. nam je treba ljudske politike, da bo vzela stranka v okvir svojega krasnega programa mase slovenskega ljudstva. Stranki treba pristašev in sicer na tisoče pristašev in gotovo pred vsem priprostega ljudstva. Namen stranke vendar ni nič drugega kakor pomoč temu našemu slovenskemu ljudstvu. In kaj je temu prav, to včasih zastopniki raznih stanov boljše zadenejo, kakor vsi advokati! Če hoče biti stranka demokratična, priti mora tudi v izvrševalni odbor po en zastopnik raznih stanov. Potem bodo pristaši boljše informirani, izvrševalni odbor pa bo vedel, kaj se želi. Potem ne bo tistega skrivnega tajinstvenega „vodstva“, ki je zdaj od zunaj votlo, od znotraj pa ga nič ni.

Torej, brez zamere gg. advokati! Vsi stanovi morajo biti tudi v izvrševalnem odboru. To je iskrena želja vseh onih, ki res dobro hočejo narodno-napredni stranki!

Splošni pregled.

Deželni zbori.

Ta teden se odprli osem deželnih zborov. Šlezki se sestane že danes, drugi pa šele pozneje, a nekaj tudi že jutri. Deželni zbori bodo imeli neprijetno nalogo reševati obilo zaostalo delo in pripravljati tla za uspešno zasedanje državnega zbora. Živahno bode v nižjeavstrijskem deželnem zboru. Kakor je znano, je namreč Hraba ljuto govoril proti krščansko socialni stranki in pri tem tudi ni pozabil se obregnuti proti deželni upravi. Upati je, da izvemmo še prav zanimive stvari iz krščansko socialne domačnosti. Dr. Gessmann misli namreč predlagati, da se preiskuje, kake tehtne vzroke je imel Hraba za svoje govore in premišlje, kaj je deželnemu zboru v zadevi ukreniti. O drugih deželnih zborih pa se je izvedelo zadnji čas tudi to, da je bil zakonski načrt koroškega deželnega zbora, ustvariti deželni kulturni svet za koroško vojvodino, sankcioniran.

Aehrenthal obišče San Giuliana.

Iz Turina se poroča „Tribuni“, da pride grof Aehrenthal čisto za gotovo koncem septembra v Turin, kjer misli obiskati italijanskega ministra zunanjih zadev markiza di San Giuliana. Kralju Viktorju Emanuelu bode prinesel Aehrenthal v Raccogni odgovor na čestitke cesarju. To bi se moralo zgoditi že prvega oktobra, ali sedaj so zadevo pomaknili na zadnje dni septembra, ker pride ravno prve dni v oktobru na Dunaj belgijski kraljevi par in ker je potrebna navzočnost Aehrenthala na Dunaju radi priprav za delegacije. Ta obisk Aehrenthalov ima pač biti več nego samo akt uljudnosti in pri njem se bode gotovo razpravljalo podrobneje in globlje o že začeti vprašanji v Solnogradu.

Težave s turškim posojilom.

Kljub vsem boljšim dokazom, da Turki ne morejo dobiti na Francoskem posojila, ker ne sprejmejo za se skrajno neugodnih pogojev, še vesti iz Carigrada vedno trdijo, da se je posrečilo priti do sporazuma med turško in francosko vlado glede posojila. Jasno pa je in to vzdržuje „N. Fr. Pr.“ še vedno, da niso Turki v Parizu nič dosegli in da se bode ustreglo njihovi želji le na podlagi gospodarskih in političnih poroštev, katere mora zahtevati Francija za varovanje svojih v Turčiji angažiranih interesov in kapitaljev svojih ljudi na Turškem.

Ogrsko posojilo.

V zadevi ogrskega posojila velijo posamezni madžarski listi, da se poda generalni ravnatelj ogrske splošne kreditne banke na Dunaj, se pogajati o nekem novem posojilu. V zvezi s tem poročajo nekateri listi, da se obravnava sedaj o treh že prej stavljenih ponudbah in sicer o eni, ki jo je stavila za to zbrana družba, potem o oni nemške banke in slednjič o ponudbi deželne banke in ž njo združenih ogrskih zavodov. „Bud. Korr.“ pa zopet konstatira, da von Ullmann sploh ne gre na Dunaj in da se niti ne misli na kako njegovo pogajanje, ali pa na to, da bi načrti za posojilo dobili konkretno obliko. Zastopnik „N. Fr. Pr.“ v Budimpešti tudi zatrjuje, da je izvedel od kompetentnih strani, da ni na treh omenjenih ponudbah ne pičice resnice. Finančni minister se pač bavi z večimi kombinacijami, kako bi zamašil vrzeli, ali do sedaj se še ni za nič odločil. Vendar pa se bode morala stvar brzo odločiti. Najbrže se bo zgodilo, da se bo odločil za podajanje državnih zakladnih listin, ki se bo menda izvršilo tako, da se bo dalo lastnikom na drago voljo, da li hočejo koncem leta zahtevati odkup, ali pa dovoliti podajanje. Za odkup potrebni znesek bi se potem izdale nove listine. Na rentno emisijo pa ni misliti pred januarjem.

Gori! Gori!

Pisal bi rad o jutrnjem datumu, pa se ne upam imenovati ga, ker bi naš dragi Zaratustra gotovo porabil rdeč svinčnik in napravil — belo „Jutro“. Svoj čas smo namreč imeli nekake črne obrobljene kolke z jutrnjim datumom in Zaratustra je te kolke zaplenil, pa bi gotovo zaplenil tudi „Jutro“, ako bi se v njem imenoval ta datum.

Torej, anatema sit jutrnji datum, pozabil ga bom, kakor so ga pozabili že vsi Slovenci skoraj. To je sicer zelo žalostno — še bolj žalostno kot datum sam — ali pomagati se ne da nič; Slovenec je in ostane — Slovenec.

Schwarz pa ne pozablja, on misli mesto vseh nas na dva mlada Slovenca, ki sta — kako bi se izrazil, da ne bi razdražil Zaratustra? — no, ki sta „prezgodaj v Gospodu zaspala“ in za to je naročil častno stražo za njun grob, nekaj 50—60 orožnikov —

Reveža, še po smrti nimata miru! Še po smrti morata imeti v svojem obližju morilno orožje, ki spominja oba na ono noč, ko sta „prezgodaj v Gospodu zaspala“ —

Schwarz vidi strahove, on se boji mrtvih, ker tako neumen vendar ni, da bi se bal živih Slovencev in da bi mobiliziral te dni radi njih toliko armado!

Pa to so žalostne misli, a jaz bi moral biti danes vesel, ker je dobil moj prijatelj Johann Lauter prav čedno nagrado za „nočno službo“ povodom Hribarjeve nepotrditve in ako se veseli moj prijatelj nezasluzene nagrade, bi se tudi jaz moral veseliti, ker s prijateljem moram deliti veselje in žalost. Kaj za to, ako so ubogi stražniki dobili samo par kronic, saj oni imajo vsega dovolj in si ne želijo posebnih nagrad, Lauter ima pa „samo“ kakih 300 kron mesečne pokojnine in celo plačo magistratnega svetnika in za to je res potreben večje nagrade, posebno, ako se pomisli, da revež v novejšem času vsak dan redno navija — uro na magistratnem stolpu.

Težko delo je to in za to se mož ne more posebno pečati s policijskimi zadevami, ki jih je prepustil deželnovladnemu komisarju dr. Turnovcu in drugim Schwarzovim policijskim organom, ker „kakor na Bleiweisovi cesti, tako tudi na magistratu.“

No, in dr. Turnovec gotovo ne bo oviral nemških buršakov pri nošenju vse-nemških čepic, ker bi vsako tako dejanje nasprotovalo njegovemu imenu in intencijama pobožnega abstinenta barona Schwarza.

Še nekaj. Z Ogrskega, odkoder so prihajala do sedaj samo „lahka“ dekleta, prihaja sedaj kolera in jaz sem se že popolnoma pripravil na smrt. Napisal sem testament, v katerem zapuščam mojim upnikom — vse moje dolgeve z dovoljenjem, da si jih izplačajo, kadarkoli jih je volja, četudi

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[100]

Bonifacij je junaško zaprl oči v znamenje, da noče odgovoriti. Ragastens je izdrl bodalo ter postavil ost možakarju na grlo.

„Požuri se!“ je dejal mrzlo.

Bonifacij ga je pogledal s pogledom polnim obupnih očitanj, nato pa, premagan od strahu, je pokazal z očmi na svoje lastne prsi.

Ragastens je začel mrzlično brskati. Prsti so mu zadeli ob železo: to je bil ključ . . . Vlaknil si ga je za pas. Nato je pograbil drugi zamašek iz cunj in drugi sveženj vrvi — obadva je bil vrgel na mizo, ko je planil nad vrtnarja — in je odhitel na prosto . . .

Noč je bila temna, dasi se je lesketalo na nebu milijon zvezd, ki so širile tisto posebno, rahlo svetlobo, ki je lastna južnim nočem. Ragastens se je poganjal od drevesa do drevesa, in tako bolj prilzeal nego pritekel v dvored, kjer se je izprehajal papež. Dvojna vrsta lip je odevala ta dvored v gosto senco. Toda Ragastens je razločno spoznal Aleksandra Borgia: stopal je z neenakomernimi koraki, roke sklenjene za hrbtom, glavo povešeno . . . in iz njegovih ust so uhajale zmedene besede . . .

Nenadoma je planil Ragastens nadenj ter ga vrgel na tla. Porazen od osuplosti, papež v prvem trenutku ni zakričal; ta hip je zadoščal Ragastensu. Ko je hotel papež v

svojem obupu zaklicati na pomoč, je bilo prekasno: njegova usta so bila zamašena.

V par trenutkih ga je Ragastens povezal, kakor prej Bonifacija. Nato ga je dvignil, položil si ga preko rame in odhitel proti vrtnarjevi hišici, sklonjen pod svojim bremenom. Papeževe oči so gorele od pretenj. Toda Ragastens jih ni videl.

Jedva je odložil svoje breme, se je vrnil na vrt, stekel k malim vratom in jih odprl. Rafael in Machiavelli sta ga čakala. Spadacappa je stal s konji pod cipresami.

„Brž!“ je zamrmral Ragastens. „Imamo ga . . .“

Vsi trije so vstopili in naglo stekli k hišici.

Rafael se je bal, da mu ne bi počilo srce od burnega utripa; Machiavelli pa je bil hladnokrven in odločen kakor običajno. In Ragastens, sam zase, je gotovo okušal tisti važni ponos, ki mora navdajati vsakogar, ako drži v svoji roki trepetajoče življenje enega izmed gospodarjev sveta.

In kakšen je bil ta gospodar! Najmogočnejši . . . najneomejenejši, tisti, ki ni vladal samo ljudji, marveč tudi poglavarje ljudi in vest vseh narodov krščanske zemlje.

In dočim so se plazili tako na vrt, in je vrvelo slehernemu izmed njih nebroj viharov misli po glavi, je neprenehoma zvonil mrtvaški zvonec v papeževi kapelici ter od minute do minute razsipal v zrak svoje kalne zvoke, ki so turobno drhteli v orjaško molčanje noči . . .

XXXII.

Pijača ljubezni.

Po svojem nočnem sestanku z Mago v votlini nad Anijem se je Rodrigo Borgia vrnil v sobane svoje vile. Nihče ga ni bil zapazil.

Kakor v Vatikanu in v vseh palačah in vilah, kjer je

včasih prebival, so bili tudi v Tivoli tajni izhodi, ki jih je poznal on edini.

Ko je dospel v svojo sobo, si je ogledal stekleničico, ki mu jo je bila čarovnica izročila. Vrtil jo je med prsti semintja ter se radoval z molčecim veseljem.

„Jutri!“ je zamrmral s pridruženim vzdihom. „Jutri bo moja . . . Nikdar me še ni tako trlo hrepenenje po nji . . . Če bi se mi ta deklica ustavljala, zdi se mi, da bi znorel . . .“ Stisnil je pesti. Usta so mu postala trda in v njegovih očeh je mračno zažarelo. Toda pomiril se je.

„Zdaj ko imam tole, je moja!“

Znanost o afrodiziakih*) je izumrla: živela pa je v dnevih Borgijcev. Aleksander se je ne le enkrat zatekel k njeni pomoči. In njene učinke je dobro poznal.

Zato je bil docela prepričan, da se po vplivu Magine stekleničice zaželjena deklica izpremeni v ljubavnico.

Vso noč, kolikor mu je je še ostalo, je stari Borgia molče in mračno sanjari o teh rečeh ter si z naporom že naprej izmišljal rafiniranosti, v katerih se je družil višek strasti z največjo okrutnostjo. Naslednji dan mu je mineval z neznosno počasnostjo, v kateri je papež umiral od pohote. Ukazal je bil, naj ga puste samega.

Proti večeru je velel poklicati Pierino, matrono, ki ji je bil poveril nadzorovanje nesrečne sirote, za katero se je tako goreče poganjal.

„Gospa Pierina,“ je vprašal, „kje je mala?“

„Na vrtu.“

„Ali pride kmalu tista ura, ko se vrne v svojo sobo?“

„Čez par trenutkov . . .“

Obadva sta premolknila.

(Dalje.)

*) Rastlinski, živalski in drugi strupi, ki jim je lastno, da bude spolni nagon, kar so ljudje pogostoma zločinsko izkoriščali.

takoj drugi dan po moji smrti, ali pod pogojem, da plačajo vsaj za tri maše za zvečanje moje pregrešne duše, ki naj ji da Bog nebeško veselje — amen!

Ravno ko sem končal te vrstice in sem jih hotel izročiti tisku, ko zaslišim štiri strele iz topa na Gradu. Skočim hitro na ulico, ker štiri streli pomenijo, da gori kako javno poslopje in pomislil sem najprej na deželni dvorec, v katerem je dosti gorljivega materiala. Zapazim gasilca, ki je tekel ves vpehan proti — deželni vladi.

„Kaj pa je?“
„Gori!“
„Pa kaj gori?“
„Schwarzova glava.“
„Kako to, Schwarzova glava? Saj glave vendar ne gorijo!“
„Bedak! Seveda ne gorijo glave, ali slama v glavi lahko gori...“
„No, potem pa ni treba tako teči, ker v glavi Božidarja Cerneta je toliko slame, da ne pogori tako kmalu...“
Gasilec je oddiral naprej, jaz sem se pa mirno vrnil v tiskarno.

Bav-bav.

Dnevne vesti.

Kaj je na tem resnice? Klerikalci se hvalijo, da se jim je sedaj posrečilo dobiti sredstvo, s katerim bodo ubili „Sokola“. Baron Schwarz jim je baje obljubil, da bo razpustil vsa sokolska društva, pri katerih bi se poučeval šolski naraščaj v telovadbi. Dasi je vest naravnost neverjetna, vendar je v današnjih absolutističnih časih vse mogoče. Videant consules!

Kaj je s hotelom „Union“? Pred časom so listi pisali, kako gorostasne svinjarije je nadzorovalna oblast izsledila v klerikalnem hotelu „Union“. Na sodišče je prišla ovadba, ker se je v hotelu „Union“ kuhalo v strupeni posodi in ker se je več ljudi vsled unionske hrane zastrupilo in obolelo. Listi so samo še poročali o ovadbi na sodišče, nismo pa še slišali, da bi se vršila proti krivcem obravnava. Če obrtnik kaj malega zagreši, ga takoj priprejo za več dni, za klerikalen hotel pa naj velja izjema? Vprašamo kaj je z zastrupljenjem v hotelu „Union“?

Štefe bi rad komandiral na magistratu. Iz mesarskih krogov se nam poroča, da je hotel iti v petek Štefe v mestno ledenico „inšpicirat“. Na vratih pa ga je ustavil čuvaj in ga ni pustil notri, ker imajo vstop vanjo le mesarji in nadzorstveni organi. V sobotnem „Slovencu“ čitamo, da je nek mesar prinesel v „Slovenčev“ uredništvo od podgan objedeno meso kakor tudi nasvet, da naj bi se ledenica betonirala. Najbrž so Štefetu, ker je preveč lazil okoli ledenice, podgane pojedle tudi njegove male možgane in prav dobro bi bilo, če si da betonirati glavo, da ne bo drugič pisal takih budalosti. Štefe se je začel sedaj bratiti z nekaterimi mesarji in se dela kakor, da bi sedaj bil on komandant na magistratu. Smolo pa ima Štefe, da si je vzel za prijatelje ravno one mesarje, ki obrekujejo sedaj magistrat samo zato, ker so bili za več dni obsojeni v zapor vsled prodaje gnjilega mesa. Kar nas je poštenih mesarjev, se za Štefetove čenče ne zmenimo. Mi vsi vemo, da so ljubljanske mestne ledenice za nič, mi pa tudi vemo, da so ravno klerikalci najbolj jezik stegovali, ko je obrtniški svet hotel graditi tržnico in hladilnice. Za leto tako ni mogoče pomagati, za drugo leto pa je gotovo, da nam magistrat napravi v klavnici res lepo ledenico. Taki ljudje kot so Štefe in tisti izmed nas mesarjev, ki mu žakelj drže, ni naš pritatelj, ker spravlja naše blago in nas same ob dobro ime. Če ne bode Štefe kmalu mesarjev pri miru pustil, mu bomo drugače posvetili. Upamo pa, da se pa, tudi vladni komisar od Štefeta ne bo pustil tako komandirati, kot se pusti deželni glavar. Magistrat še ni deželni odbor!

Zakaj ravno Triller? Narodovcem ne gre v glavo, da ravno Trillerja prijemljemo. To pa delamo ravno raditega, ker je on tisti, ki je vodil zadnja leta politiko v naši stranki in jo je tudi spravil na rob propada. On je tisti, ki se je skrival sedaj za hrbet Hribarja, sedaj za hrbet Tavčarja. On je tisti, ki je provzročil v stranki boj med mladimi in starimi. On je tisti, ki je vedno odriival iz stranke mladino in tudi prezirljivo pehal od sebe najboljše pristaše. Dr. Tavčar ima pokazati na lepe zasluge v preteklosti in ko bi ne imel nesreče, da se mu je obesil na frak Dr. Triller, bi gotovo danes drugače stal kot politik v slovenski javnosti. Odkrito povemo, da ima Tavčarja največ Triller na vesti. Dr. Triller ima samo eno delnico „Narodne tiskarne“, a posrečilo se mu je, vzlic popolni nesposobnosti postati šefredakter „Slov. Naroda“. Sedaj vidimo vsak dan njegove sadove v „Slov. Narodu“, ki ubijajo vse in uničujejo stranko. Dr. Triller je v Ljubljani ona moč prve vrste, ki se odlikuje po tem, da je živ krst ne mara. Nadut je že prišel v Ljubljano,

ošaben stopa po Ljubljani, kot da bi bil on stranka. Kar dela, dela v povečanje svoje osebe in ničesar za stvar. Dr. Triller je danes že čisto osamljen. Ljudstvu ga tudi „Narod“ ne bo več vsilil. Je vse zastoj. Če drugi voditelji tega nočejo pravočasno izpregledati, bo ljudstvo šlo preko njih.

Moč prve vrste imenuje „Slov. Narod“ dr. Trillerja in ne navede zato nobenega dokaza. Največja predrznost pa je, da pripisuje Trillerju zasluge v deželnem zboru. Tako sramotna in tako vse napredne sloje uničujoča volilna reforma ter deželnozborski poslovnik kot ga je ravno dr. Triller usilil klubu naprednih poslancev in celi stranki sam, bi pri vsaki življenja zmožni stranki zadostovalo, da bi politiko, ki napravi tako politično pregreško — da rabimo ta najmilejši izraz — prvi dan, ki se tak njegov čin izve, pozvala, da odloži tako vsled nesposobnosti svoj mandat. Triller je vsem naprednjakom za več desetletij v deželnem zboru vsak poskus uspešne opozicije že naprej ubil. In to naj je moč prve vrste? Če je „Narod“ štel vrste od zadaj, je imel prav, sicer ne.

Sumljivi znaki. „Slovenec“ ima zadnje čase ostre napade na Hribarja in Ploja in druge. Le Trillerja še ni napadel. Vsi napadi v „Slovencu“ so pa sumljivo podobni govoricam, ki jih širijo zadnje čase Trillerjevi pristaši po Ljubljani. Osobito napadi na Hribarja glede trgovske zbornice so značilni. Kje dobiva „Slovenec“ informacije?

Klerikalna agitacija v Novem mestu za državnozborske volitve na Belokranjskem. V zadnji številki „Jutra“ smo čitali, da je kanonik Žlogar oni, ki bi najraje požrl vse napredne elemente novomeške. Da bo našim Novomeščanom znano, kdo so še drugi, ki se pa skrivajo ter ne nastopajo preveč javno, bodi povedano: Pred par dnevi pripeljal se je Jarc v naše mesto ter sklical zaupnike klerikalne stranke v Rokodelski dom, kjer so študirali Novomeščane po mišljenju. Med drugimi vdeleženci so bili: naš odlični trgovec Jurij Piček, ki je bil vsled svojih okrožnic na druge novomeške trgovce diktator in na ta način ustavitelj uradniškega konsumnega društva; davčni praktikant Drag. Golja, ki kaj rad poseja čitalniške prireditve, da vjame na uho razna mnenja ter jih donaja kot zvest kolporter črnih v Rokodelski dom, c. kr. davčni asistent Feliks Mejak, njega šef nadupravitelj Auman, deutsch-klerikal, Franc Picelj, čevljar, Košak Janez, gostilničar, Hrovat Urban, trgovec, Kastelic Ivan, pek in Pristov Karol, davčni sluga. Navzoča je bila pa tudi še druga oseba, katere ime pa sedaj še zmolčimo. Ti zaupniki, katerih večina živi od naprednjakov, so prereševali natančno vsakega Novomeščana ter prišli koncem seje do sklepa, da je klerikalnih somišljenikov, nekako okoli 120. Nadalje Vam predstavljamo uradnika mestne hranilnice g. Davorina Budno, ki je s svojimi obiski v mestnem uradu in sestanki z dr. Azmanom informiral klerikalce tako, da je prišel dne 14. septembra popoldne prečastiti g. Žlogar z novimi reklamacijami, katere je predložil mestnemu županstvu. Da spadajo reklamacije za državnozborske volitve tudi v posvečeni delokrog kanonika Žlogarja, pač nismo vedeli. Sedaj smo pač mnenja, da je ta gospod predvsem politična oseba. Da se pa tudi kot agitator dobro kvalifikuje, bodi omenjeno, da je ves dan letal okoli volilcev in bil med drugim tudi pri g. Kozini, št. 130 in ga skušal pridobiti za Jarca. To so torej osebe, katere so se udeležile sestanka in se seveda tudi zavzale agitirati med volilci. Edini nasvet vsakemu naprednjaku, če ga obišče ta ali oni imenovanih, da ga kratkoma vrže čez prag. Slednjič vprašamo slavno klerikalno stranko, kaj bi ona napravila s takimi agitatorji, ki žive od naprednjakov? Ali bi morda mirno gledala ruvanje proti lastni stranki?

Mestna policija, kje si! Dandanes že Ljubljanci niso nikjer varni. Če gre človek zvečer proti kazini, je v nevarnosti, da ga ne napade kak kazinotski nemškutar, po cesti mrgoli različnih Laschanovih policistov in detektivov, ki so vsak hip pripravljeni, da aretirajo vsakega, kdor preglasno zavpije veleizdajalski klic „Živio“, dočim se za naravnost neverjetne dogodke, ki se dogajajo ob cesti na Rožnik niti Gerlovič ne zmeni, ki v vsako reč vtakne svoj nos. Mestno policijo opozarjamo posebno na sledeči slučaj, ki se je pripetil v soboto ponoči ob 2. uri: Neki uradnik je šel pozno v noči okolu ene ure po cesti, ki pelje proti Rožniku, domov. Ko pride nekoliko naprej od Korenčanove vile, skoči nenadoma iz gozda proti njemu neka sumljiva oseba in ga napade. Uradnik je k sreči utekel in zbežal proti mestu. Ko se nato ob 2. uri zopet vrne nazaj, ga ravno na istem mestu dotična oseba zopet napade in zgrabi za vrat. Toda napadencu se je tudi sedaj posrečilo uiti. Odsel je v mesto in iskal stražnike. Seveda ni bilo nikogar blizu. Nato sreča na cesti stražnika zavoda za straženje in zaklepanje hiš, Antona Gajserja in ga naprosi, naj ga spremi domov, kar je slednji tudi storil. Ko prideta na mesto, kjer je bil uradnik dvakrat napaden,

odide stražnik v gozd in zasliši takoj neki šum, nakar se prikaže dotični napadalec in urno zbeži proti Šiški. Dotični vlačugar je črnega obraza, ima brke in temno obleko. Mestno policijo opozarjamo ponovno na ta slučaj in pričakujemo, da stori svojo dolžnost.

Drznost 27. peškolka. Vsak teden moramo po večkrat pisati o kakem vojaku 27. pešpolka ali o večih, ki uganjajo po mestu svoja junaštva in popolnoma nekaznovano izzivajo občinstvo. Ti gornještajski fanti se že čutijo tu bolj domače nego Ljubljanci sami in so v drznosti uspeli celo tako, da še hodijo prebivalstvu na okna razgrajati. V soboto zvečer so prišli trije celo k „Učiteljski tiskarni“ na ono stran hiše, kjer se stavi „Jutro“ in so hoteli intonirati neko zgornještajsko vižo. Bili so pa že ob devetih tako nadelani, da so raje brez podoknice odšli. Tu je že res treba pomoči.

To še tudi! V četrtek v jutro nekako ob pol drugi uri je pridrvelo iz Kolodvorske ulice v Slomškovo ulico več ali manj pijanih belgijcev, ki so neznansko vpili in hrumeli za neko, krog 25 let staro, bežečo žensko. Žensko je najprej spremljal neki odrasel fant, a ko je videl, kako nasilni so ti divjaki, je šel klicat policista na pomoč. Pijana tolpa je pa med tem dohitela žensko, jo vrgla na tla in počela z njo svoje delo. Pozivamo vojaško oblast, oziroma državno pravdnštvo, ker se zdi, da je bil poleg civilist, da se zanima za ta slučaj nemške nasilnosti. To vendar ne gre, da bi taki ljudje počenjali take grozovitosti. Sicer pa belgijci ne dajo po Slomškovi ulici prav nikoli miru. Policije pa ni nikjer, sicer bi pa bila tudi preslaba. (Čakali smo štiri dni, da bi se kdo oglasil k dogodku, ali do danes ni nikogar. Ker naj izvestitelj obstaja pri trditvi, predamo novico javnosti. Op. uredništva.)

Mladinska vzgoja pri ljubljanskih nunah. Da so babnice v ljubljanskem nunskem samostanu same pobožnosti, hinavstva in nemškutarstva zarukane, vemo Ljubljanci vsled otroških pritožb že zdavno, da pa so tudi drzne, marsikdo ne verjame. Če daš kot Slovenec deklet v notranjo šolo, ti jo te ženske v narodnem oziru gotovo pokvarijo, pokvarijo ji pa tudi njen — značaj! Poslušajte! Otrok mora zjutraj moliti, v šoli moliti, po šoli moliti, pred jedjo, po jedi moliti, popoldan pri malci moliti, pri večerji, ob Ave Marija in ko gre spat, spet moliti. Zraven naj se uči in telovadi, potem pa primerno odpočije. In to v 24 urah. Zjutraj na vse zgodaj mora vstati in biti vsak dan pri maši! Ali ni to čisto navadna inkvizicija za otroke, kojeja starši mečejo v klosterske nauke po 40—60 K na mesec za to, da bi se otrok kaj naučil in primerno vzgojil, ne pa fizično in duševno — moril. Ali ni to oslovsko pedagogika in čisto navadna farška lumparija ne pa vzgojevalna metoda? Opazovalec.

Czczowiczka in Macedonci. Na Dunaji in v Budimpešti, v Rusiji in Aziji razgraja kolera! Vsak dan več in ne manj je slučajev na ti azijski pošasti. K Czczowiczky prihajajo pa v Gruberjev kanal slehern dan na delo Macedonci, Ogrji in Hrvati, ki pridejo večinoma iz okuženih krajev. Zda pa pogledjte prenočišča teh ljudi v Hradeckega vasi, na Spodnjih Poljanah in v Štepanji vasi: Brlogi so, kjer se tišče ti zamenarjeni ljudje drug drugega, da se človeku gabi pogledati! Ali — židovska firma Czczowiczka se za to ne briga! Kaj njej mari, kje ljudje spe in kako žive! Čudne razmere! Ali, tako ne sme več dalje iti! Če se primeri danes ali jutri kak slučaj kolere, ali se pojavi sploh ta bolezen v Ljubljani, stavimo, da bo ta pošast pokazala najprej svoje roge med delavci v Gruberjevem kanalu! Nesnažnost, zanikarnost, malovernost hrana in brezbržnost trdke ji bodo dale prvo kal! Tako se je prigodilo tudi drugod!

Ljubljanski tičarji se pripravljajo na svoj lov. Barje, Golovec in Mestni log bodo kmalu zasedeni od lovcev in vablencev v kletkah. Ali ti mojstri lovci se ne drže gotovih mej in mnogokrat postopajo neko-rektno, da izzivajo s čini šš kaz. zakonika. Ptice pevke naj se kar moč čuvajo in nikjer ne preganjajo. V Ljubljani tega nekateri ljudje ne razumejo ali pa nočejo razumeti. Sov, čukov, šog in cip jim ne bramo loviti, toda pevce, ki uničujejo mrčes ter nas s petjem kratkočasijo, te naj puste tičarji pri miru. Na to naj pazita mestna policija in pa „Društvo v varstvo živali“!

Pasivna rezistenca na južni železnici. Z ozirom na gibanje južnih železničarjev, naznanja podpisani odbor, da se je vsled brzogajnega vabila včeraj odpeljal na Dunaj predsednik „Zveze jugoslovanskih železničarjev“ Hochmüller, ki se bode udeležil razprave koalicijske železničarjev in zastopal stališče jugoslovanskih železničarjev. Podpisani si šteje v tem veleresnem trenutku v dolžnost, priporočati vsem južnim železničarjem, naj ne nastopajo samostojno, ampak naj počakajo na odločbo „Zveze jugoslovanskih železničarjev“, ki lahko pride vsak trenutek. Potrebno pa je že sedaj, da so vsi pripravljeni na vse morebitnosti, zlasti

z ozirom na kritični položaj v alpskih deželah. Odbor „Zveze jugoslovanskih železničarjev“.

Iz stenografičnega zapisnika državne zbornice.

„Svoje pravice moramo prositi mi, ki plačujemo mnogo večji krvni davek, nego drugi; mi, vedno zvesti Avstrijanci moramo zastojati prositi in molelovati, in moramo zvedeti, da nas sme v prestolnem mestu vladi pred očmi psovati, kolikor kdo hoče! Jaz kličem Avstrijci: spoznaj, kaj imaš biti! Ti imaš biti vsem sinom, rekse vsem narodom pravična mati; ti moraš sredi Evrope osnovati srečno raznih narodov družino, ker sicer te ne bode nihče branil, ko zopet pridejo sovražniki od zunaj; sicer se zate nobene prsi ne postavijo proti sovražniku, kateri te hoče razrušiti. Samo če bodeš pravična, če posilno stiskanje narodov odsloviš iz srca, utegneš zvedeti, da je resničen ta pregovor: „Austria erit in orbe ultima, si erit justa gentibus“, rekse: „Avstria bode na zemlji poslednja, ako bode pravična narodom“.

Govoril slovenski državni poslanec dr. Lovro Toman v seji poslanske zbornice na Dunaju, dne 3. junija 1867. l.

Razne vesti.

* Dijaški izgredi v Lvovu. Zagovorniki, radi dijaških izgredov v Lvovu obsojenih maloruskih dijakov, so se telefonično pritožili na generalno prokuraturo, najvišje sodišče in justično ministrstvo proti temu, ker se nobeden od vseh 36 zaprtih maloruskih dijakov ni dobil obtožnice, kljub temu, da je preteklo že pet tednov, odkar je bila preiskava proti njim končana.

* Na potovanju zblaznela. V soboto je prišla neka mlada, elegantna dama iz Pariza v Milan. Na kolodvoru se je obracala naokolu in nato vprašala nekega stražnika, kje se sedaj nahaja. Stražnik jo je odpeljal tedaj na stražnico, kjer se je dogladno, da je dama vsled hipnoze zgubila spomin. Njeni sopotovalci so naznanili policiji, da je imela dama poprej s seboj dva kovčka. V neki ročni torbici je imela 500 fr., a nobenih dokumentov. Ko so vprašali damo v francoskem in nato v nemškem jeziku, odkod prihaja, je molčala. Ko pa je nekdo zgovoril besedo „Dunaj“, se je nenadoma streznila. Damo so odpeljali v blaznico.

* Parlamentarne volitve v južni Afriki. Pri volitvah za južno-afrikanški parlament je bilo izvoljenih 34 nacionalistov, 33 unionistov, 2 člana delavske stranke in 6 neodvisnih kandidatov. Ministrski predsednik general Botha in finančni minister Hull sta propadla.

* Obsojeni albanski revolucionarji. Iz Skoplja poročajo, da je sultan obsodbo 40 na smrt obsojenih albanskih revolucionarjev, potrdil. Obsojence bodo obesili na različnih krajih Albanije.

* Odstop ruskega ministra Schwarz. Reakcionarni ruski naučni minister Schwarz, ki se sedaj radi boleznih nahaja na dopustu, bo kakor se poroča, v najkrajšem času odstopil. Njegov odstop bo imel za posledico spremenitev ruske naučne politike.

Pretep v grški narodni skupščini. V grški narodni skupščini je prišlo včeraj do hudih spopadov med poslanci. Ko se je namreč pričelo zapriganje, tedaj so poslanci, ki so zahtevali, da se narodna skupščina pretvori v takozvano „Konstituanto“, priskočili k predsedniški mizi in vrgli biblijo, na katero so prisegovali poslanci, ob tla. Vsled tega je prišlo med poslanci do hudih pretepov s pestmi. Tudi igalerija je posegla vmes. Konečno je napravila varnostna straža red.

* Grof Eszterhazy pod kuratelo. Grofa Pavla Esterhazya so za šest let postavili pod kuratelo. Grof upa, da bo tekom šestih let, katere hoče preživeti na svojem posestvu, prišel zopet v dobre gnotne razmere.

* Zasuta vas. Vas Albanillo v provinci Murciji v Španiji je neki hrib popolnoma zasul. Nekaj oseb, med temi neko mater z dvehletnim otrokom, so izkopali po 30 urah še živo iz podrtij. Pod razvalinami so našli približno 30 mrtvecev.

* Grozen morilni stroj. General Leonard Wood, načelnik generalnega štaba v Washingtonu, je dobil od nekega izumnika načrte za nov morilni stroj, katerega bi lahko uporabili pri morskih bitkah in baje grozno deluje. Zadeva se tiče podmorskega orjaka, kateri se baje lahko pod vodo približa sovražnim vojnim ladjam, potem pa z mehanično napravo prime vojno ladjo in jo tako dolgo v morju obdrži, da vsa posadka utone. General Wood je načrte tega morilnega stroja izročil mornaričnemu odseku.

* Upepeljevanje mrličev. V prihodnjem zasedanju pruskega deželnega zbora namerava vlada predložiti zakonski načrt, po katerem bi bilo dovoljeno na Pruskem upepeljevanje mrličev.

* Razvoj ruskega šolstva. Rusija ima zdaj 160 milijonov prebivalcev in 529 gimnazij in realk, tretjina teh šol — 103 namreč — je bila ustanovljena v zadnjih treh letih; v isti dobi je bilo obenem odprtih 140 privatnih srednjih šol s pravico javnosti.

* Nova cerkvena neumnost. Papež je izdal ukaz, da morajo otroci opraviti prvo obhajilo, ko so stari sedem let. Prej je cerkev učila, da mora otrok, ki gre k prvemu obhajilu, pojmiti vsaj najvažnejše nauke katoliške cerkve, in da mora zlasti pojmiti to, kak velikanski čudež se zgodi pri obhajilu. Zdaj pa hoče papež vse cerkvene nauke prevrniti in bi menda najraje obhajal že dojenčke. Gotovo se je moralo zgoditi nekaj zelo važnega, da se je papež odločil za ta svoj najnovejši korak. Mogoče je pa le dvoje: ali so postali otroci že s sedmim letom pametni, ali je pa papež na starost postal neumen.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Za „Svobodno šolo“.

Dunaj, 18. septembra. Danes se je vršil na Dunaju velikanski protestni shod radi znanih ministrskih odlokov, vsled katerih so onemogočene šole društva „Svobodna šola“. Na shodu sta govorila poslanca Schumayer in Hock.

Avijatični poleti v Dunajskem Novem mestu.

Dunajsko Novomesto, 18. septembra. Danes so se končali avijatični poleti v Dunajskem Novem mestu. Cesar se je pripeljal z avtomobilom na avijatično polje in si vse stroje natančno ogledal. Tekma se je vršila od 3. do 6 ure. Cesar se je posebno zanimal za polet inženirja Warchalowskega.

Junaštva ogrskih orožnikov.

Dunaj, 18. septembra. Dunajski listi poročajo o novih junaštvih ogrskih orožnikov. V mestu Karansebes so orožniki brez vsakega vzroka ustrelili nekega Rumunca. Orožniki trdijo, da je med ogrskimi Rumuni razširjena veleizdaja.

Potovanje kralja Nikite v Petrograd.

Petrograd, 18. septembra. Črnogorski kralj Nikita odpušča v drugi polovici meseca decembra v Petrograd, da se carju osebno zahvali za vse časti in usluge, ki mu jih je podelil povodom proglasitve kneževine Črnogore v kraljevino.

Ruski veleposlanik v Parizu umrl.

Pariz, 18. septembra. Ruski veleposlanik v Parizu, Nelidov, ki je bil predsednik zadnje mednarodne svetovne konference v Haagu na Nizozemskem, in ki je že dalje časa bolehal, je danes v Parizu umrl.

Pij X. proti modernistom.

Rim, 18. septembra. Papež Pij X. je nadškofa Gentilija v Peruviji radi modernizma odstavil. Dalje je zaukazal, da se mora semenišče v mestu Pergamo takoj zapreti in sicer radi modernizma. Ravnatelj francoskega semenišča v Rimu, Doüchesne je bil na ukaz papeža Pija X. istotako odstavljen radi modernizma. Papež Pij X. si hoče na vsak način svoje ime trajno ohraniti v cerkveni zgodovini in se obenem izkazati kot pravega katoliškega fanatika.

Novi kardinali.

Rim, 18. septembra. Listi poročajo, da bodo v kratkem imenovani novi kardinali. V prvi vrsti pridejo v poštev lizbonski patrijarh, papežev majordom Hungari in dunajski nuncij Granito di Belmonte.

Aretacija srbskih časnikarjev in častnikov.

Belgrad, 18. septembra. „Depeša“ poroča skrajno neverjetno vest, da je srbska vlada zaukazala aretirati mnogo srbskih časnikarjev in častnikov, ki so pristihi kraljeviča Gjorgja. Kot vzrok aretacije navaja, da so bili imenovani zapleteni v neko zaroto proti kralju Petru.

Nezgodna ruske oklopnice „Slava“.

Petrograd, 18. septembra. Ruska oklopnica „Slava“, ki je, kakor je znano, povodom proglasitve kneževine Črnogore v kraljevino, odpotovala iz Kronstadta proti Baru v Črnogoro, svoje vožnje ni mogla dokončati in se je morala ustaviti v Gibraltarju, ker se je nenadoma pokvaril neki stroj. Vlada je vsled tega zares čudnega slučaja sestavila posebno komisijo, ki bo takoj, ko se vrne oklopnica v Kronstadt, ves dogodek natančno preiskala.

Rumunski ministrski predsednik obolev na koleri?

Bukarešta, 18. septembra. „Deutsches Volksblatt“ in mnogi drugi dunajski listi

so priobčili vest, da je rumunski ministrski predsednik obolev na koleri. Rumunski časniki to vest odločno dementujejo.

Infekcijska bolezen v vojašnici v Lavalu.

Laval, 18. septembra. V tukajšnji vojašnici je obolelo na neki infekcijski bolezni 98 vojakov, 9 jih je pa že umrlo.

Gluhonemci na razstavi v Bruselju.

Bruselj, 18. septembra. Včeraj je došlo na povabilo belgijske vlade okoli 230 gluhonemcev iz Belgije, Francije, Nizozemske in Italije na svetovno mednarodno zastavo v Bruselju.

Prepoved egipčanskega narodnega kongresa v Parizu.

Pariz, 18. septembra. Francoska vlada je egipčanski narodni kongres, bi bi se moral vršiti od 21. do 26. septembra t. l., prepovedala.

Turška nasilstva.

Solun, 18. septembra. Turško vojno ministrstvo je obsodilo pet macedonskih-bolgarskih vstašev v smrt na vešala. Obsojence bodo obesili v najkrajšem času.

Sestanek treh vladarjev.

Frankfurt, 18. septembra. Iz Wiesbadna se poroča: Nameravani sestanek nemškega cesarja z ruskim carjem se vrši v sredini meseca oktobra v gradu Wolfsgarten. Koncem oktobra pa pride na Nemško še angleški kralj in se snide z nemškim cesarjem v gradu Friedrichshof pri Kronbergu.

Napad na turške orožnike.

Solun, 18. septembra. Dva turška orožnika in neki orožniški oficir so bili na potu od Kasandre proti Izvoru napadeni od neke grške vstaške čete in vsi ustreljeni.

Bolgarski begunci.

Solun, 18. septembra. Uradno se naznanja, da znaša število Bulgarov, ki so prosili za povratek v Macedonijo 1309, od katerih jih je 1307 iz vilajeta Kosovo.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik:
Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Višji državni uradnik

v Kreki (Bosna) išče jako fino, izobraženo gospodično k eno in triletnima otrokoma. Imela bo pristop k družini, a mora biti tudi slovenščine zmožna. — Dopisi: Poštni predal 123, Ljubljana.

Svoji k svojim!

Pozor kavarnarji, restavratiji in hotelirji!

Za novo leto sem izdelal priročne mehke in elegantne etuije s koledarčkom za leto 1911, kakršne razdelijo ob novem letu hotelirji in kavarnarji svojim gostom.

Za obilna naročila se najvredneje priporoča

Fr. Breskvar knjigovez v Ljubljani.

Vzorec in cene vsakomur na razpolago.

Svoji k svojim!

TEODOR KORN

poprej HENRIK KORN

pokrivalec streh in klepar, vpeljalec strelovodov ter instalater vodovodov

LJUBLJANA, Slomškove ul. 3 in 10

Podružnica: Stari trg 9.

Priporoča se p. n. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje streh z angleškim, francoskim in tuzemskim škrljem, z

asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Hatschek,

z izbočeno in ploščnato opeko, lekno-cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska, kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in poštne prosto.

Franjo Parkelj

lastnik reklamnega in plakaterskega podjetja.

Snaženje stanovanj in okenj.

Izvršuje vse v to stroko spadajoče dela in po točno zmernih cenah.

Fr. Ks. Casper

LJUBLJANA, Vegova ulica, v bližini realke.

Zaloga vsakovrstnega pohištva, hišnih oprav za spalne in jedilne sobe, vseh vrst tapetiranega pohištva, naslanjačev, otomanov, kakor tudi pisarniških oprav, dalje različnih platnenih lesenih rol, žaluzij in železnih valjčnih zastorov.

Velika množina

izgotovljenih oprav za spalne in jedilne sobe vedno na razpolago. — Priznalna pisma, ceniki in vzorci na poljubno razpolago.

Ortopedično zdravilni zavod

v katerem se zdravi pod nadzorstvom dr. Ivana Oražna

raznovrstno skrivljenje hrbtenice, izbočen hrbet, neenake rame, nenakana ledja itd., se nahaja

na Turjaškem trgu št. 4
I. nadstropje.

Pojasniti daje dr. Ivan Oražen ob svojih ordinacijskih urah od 9. do 10. ure dopoldne in od 2. do 3. ure popoldne v

Wolfvih ulicah št. 12.

JULIJA ŠTOR Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tennis in pristnih

goisserskih gorsk h čevljev.

Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

Zavod za pohištvo in dekoracije

FRAN DOBERLET

Ljubljana, Franciškanska ulica 10.

Ustanovljeno leta 1857.

Telefon št. 97.

Pohištvo vsake vrste od najenostavnejših do najumetnejših. Skladišče tapet, oboknic in okenskih karnis, zaves in preprog. Velika izbira pohištvenega blaga itd. Enostavne in razkošne ženitne opreme v najsolidnejši izvršbi. Uredba celih hotelov in kopališč.

: Poštne hranilnice št. 49.086. : Telefon šte. 135. :

Giro račun Avstro-ogrske banke. : Število zadržnih članov čez 600. :

Stanje hranil. vlog sklepom 1909 : Varnostni zakladi sklepom 1909 :

: K 3.700.000. : K 160.000. :

GLAVNA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Pisarna: Kongresni trg šte. 15, Ljubljana

sprejema in izplačuje hranilne vloge in jih

obrestuje po 4³/₄ % od dne vlozbe do dne vzdige brez odbitka rentnega davka.

Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo. Na razpolago so domači hranilniki.

Naznanilo!

Slavnemu občinstvu najvljudneje naznanjam, da bom dne 19. septembra t. l. otvorila

fino in svitlo likanje

ter za točno, najboljšo postrežbo jamčim in se cenjenemu občinstvu vljudno priporoča

Gabriela Jug
v Ljubljani, Židovska ulica šte. 3

Agro-Merkur v Ljubljani

Uradni prostori Janez Trdinova ulica 8

Podružnica Trst, ul. Stadion 3. Skladišče in kleti v Ljubljani in Trstu

AGRO-MERKUR je zadrugam, trgovcem, gostilničarjem, društvom i. t. d. i. t. d.

najboljši vir pri nakupovanju blaga.

Pozor! Umetna gnojila, galica, žveplo- **Pozor!**
krmila, semena, stroji in orodja.

VINA zajamčeno pristna štajerska, istrska, **SIR-MASLO!**
dolenjska, goriška in vipavska. - -

AGRO-MERKUR kupuje vse pridelke in izdelke.

Cene ugodne! Postrežba točna! Zahtevajte pravila in cenike! Ponujajte svoje pridelke!

Za jesensko in zimsko sezono

prispelo nad 35.000 komadov svežega blaga in sicer:

nad 5.000 kom.	oblek	za gospode . . .	od K 8— naprej
" 2.000 "	"	" dečke . . .	" 6— "
" 2.000 "	"	" otroke . . .	" 4— "
" 1.000 "	posameznih hlač	" gospode . . .	" 4— "
" 5.000 "	pelerin iz velblodje dlake . . .	" 6— "	
" 1.500 "	površnikov, raglanov in zimskih sukenj		
" 500 "	posameznih modnih telovnikov . . .	" 3— "	
" 18.000 "	konfekcije za dame in deklice kakor paletoti, raglani, mantile, kostumi, pelerine, krila in bluže.		

Priznane nizke cene!

Angleško skladišče oblek O. BERNATOVIČ,
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

A. PERSCHE

Ljubljana,

Pred škofijo št. 21.

priporoča

veliko zalogo

raznih nakitov, perilo za gospode in dame,
specijalitete zavrtnic in nogavic; steznik

„Directoire“ P. D.

Prvo slovensko podjetje za napravo električnih central.

Izvršuje električne naprave z vodno silo, na par, z bencinmotorji s surovim oljem.

Vsakovrstne transmisije za mline, žage itd.

Poprave bencin-motorjev, avtomobilov, elektro motorjev, dinamo- in parnih strojev: poprave v tiskarnah in pivovarnah.

Naprava transporterjev za opekarne po najnovejšem sistemu, kakor tudi aparati za rezanje strešne opeke za zid — patent Marzola.

Izvršuje vsa strojna in mehanična dela točno, solidno in po nizki ceni. Načrte in preračune ne zahtevanje.

D. FAKIN strojno ključavničarstvo in
podjetje za elektr. naprave
Ljubljana, Poljanska c. 67. Telefon št. 73.

Največja zaloga najfinejših barv in potrebščin

za umetnike, slikarje, kiparje itd., kakor:

Düsseldorfske oljnate barve

v pušicah za umetnike in študijsko slikanje.

Horodamove patentovane akvarelne barve

za solo in v pušicah za studije.

Pastelne barve (stogle)

pristne francoske in za ljudske šole v škatljicah.

14/87

Tempera barve

za srednje in strokovne šole, za umetniške in prijatelje umetnosti.

Firneži, olja in retuše za slikarstvo

Slikarsko platno

Zahtevajte cenik.

z oljnatim in krednim temeljem.

Zahtevajte cenik.

Vzorci za sobne slikarje vedno najnovejše na razpolago priporoča

Adolf Hauptmann, prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg šte. 7.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe.
Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati
modroci, otroški vozički itd.

52-2

Najnižje cene.

Najsolidnejše blago.

Spedijsko podjetje **JOS. ŠKERLJ**, Ljubljana **Bavarski dvor.**

Ustanovljeno leta 1908.

Član dunajskih in berlinskih prevoznikov pohištva. — Sprejema vse v spedicijo spadajoče prevoznine iz vseh in v vse kraje, po najnižjih tarifih. — Prevaža pohištvo v novih, patentovanih pohištvenih vozeh na vse kraje, tudi v inozemstvo. — Sprejema na zalogo razno blago, pohištvo itd. Krasna, suha in čista skladišča so na razpolago. — Nabiralni promet Dunaj-Ljubljana in obratno zastopam v vseh večjih mestih. — Moj zastopnik na Dunaju je **Karl Lawi**, Dunaj I. Schulhof 6.

Ustanovljena leta 1831.

Največja zavarovalnica avstro-ogrske države

Ustanovljena leta 1831.

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu

Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg, Sv. Petra cesta št. 2, v lastni hiši.

Zavaruje zoper požar na poslopih, pohištvo in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavah. — Tekom leta 1909. zavarovalo se je 17.230 oseb za kapital nad 143 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 977 milijonov kron.

Premoženje družbe znaša nad 366 milijonov kron.

Delniška glavnica:
K 5.000.000.

301-46

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond:
K 450.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih $4\frac{1}{2}\%$.